บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างระดับพื้นที่ ได้แก่

3.1.1.1 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 อำเภอแม่สอด จำนวน 42 โรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมระดับโรงเรียน

3.1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 10 แห่ง เทศบาล จำนวน 3 แห่ง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมระดับพื้นที่

3.1.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 230 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1.1 การดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และแบบสำรวจ

3.2.1.2 การหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ แยกออกเป็น

- การหาความเที่ยงตรง
- การหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2.1 แบบสำรวจ ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล และแบบสำรวจข้อมูลโรงเรียน ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

3.2.2.2 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามด้านต่าง ๆ ของนักเรียนและครอบครัวของนักเรียน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลและครอบครัวของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามแบบเติมข้อมูลในช่องว่าง และแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านเศรษฐกิจและโภชนาการ จำนวน 8 ข้อเป็นคำถามแบบเติมข้อมูลในช่องว่าง และแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ จำนวน 15 ข้อ เป็นคำถามแบบปรนัย คำตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว การให้คะแนน ถ้าตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบวัดทัศนคติต่อการบริโภคอาหาร จำนวน 25 ข้อ สร้างขึ้นโดยใช้มาตราวัดแบบไลเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีตัวเลือก 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย การแปรผล วัดเป็นระดับทัศนคติ เป็นระดับทัศนคติที่เหมาะสมมาก ระดับทัศนคติที่เหมาะสม และระดับทัศนคติที่ไม่เหมาะสม

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร จำนวน 13 ข้อ เป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ 3 ระดับ คือ เชื่อ เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง และ ไม่เชื่อ การแปรผล วัดเป็นระดับความเชื่อ เป็นระดับความเชื่อเหมาะสมมาก ระดับความเชื่อเหมาะสม และระดับความเชื่อไม่เหมาะสม

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามอุปนิสัยการรับประทานอาหารประจำวัน จำนวน 15 ข้อ เป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านอาหารและโภชนาการ จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และ ไม่เคย

ส่วนที่ 8 แบบสอบถามการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโภชนาการ จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากอาจารย์ที่ปรึกษา/บัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยและวิธีการเก็บข้อมูล

2. นำแบบสำรวจ และแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามวันและเวลาที่ได้นัดหมายกับสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล โดยอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งควบคุมการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. การเก็บข้อมูลจากนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์แบบลึกด้วยตนเองตามแนวการสัมภาษณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการพรรณนาลักษณะข้อมูลของตัวแปร โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. วิเคราะห์จำแนกตัวแปรด้วยสถิติ Factor Analysis (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)